

Monikulttuuriset opintopolut -hanke tukee yhdenvertaisuutta ja koulutusmahdollisuuksia Itä-Suomessa

Suomalaisessa korkeakoulutuksessa aliedustettujen ryhmien, kuten romanien, opintopolut kohtaavat yhä monia esteitä. Puutteet ohjaus- ja neuvontapalveluissa, kohdennetun koulutustarjonnan vähäisyys sekä integroitumisen haasteet vaikeuttavat usein heidän mahdollisuuksiaan edetä opinnoissa. Monikulttuuriset opintopolut -hankkeella pyrimme edistämään yhdenvertaisuutta ja tarjoamaan kaikille opiskelijoille tasavertaiset mahdollisuudet saavuttaa unelmansa ja rakentaa oman tulevaisuutensa.

Itä-Suomessa käynnistyi lokakuussa 2023 Monikulttuuriset opintopolut –hanke, jonka päätavoitteena on edistää yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa korkeakoulutuksessa erityisesti aliedustettujen ryhmien, kuten romanien ja maahanmuuttajien keskuudessa. Hanketta toteuttaa viisi korkeakoulua: Diakonia-ammattikorkeakoulu, Itä-Suomen yliopisto, Savonia-, Karelia- ja Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulut. Kolmivuotinen hanke rahoitetaan Euroopan sosiaalirahasto plus -ohjelmasta ja Etelä-Savon ELY-keskus toimii kansallisena rahoittajana. Hankkeen idea on saatu romaneilta, ja sitä on valmisteltu usean vuoden ajan. Hankkeen taustalla on vahva usko siihen, että koulutus kuuluu kaikille ja jokaisella on oikeus tavoitella omia unelmiaan.

Tavoitteena yhdenvertaisuuden vahvistaminen ja koulutusmahdollisuuksien parantaminen

Monikulttuuriset opintopolut -hankkeessa kehitämme romanien ja maahanmuuttajien koulutuspolkuja, tarjoamme tukea ja neuvontapalveluja sekä suunnittelemme saavutettavampia koulutuksia. Järjestämme muun muassa matalan kynnyksen työpajoja, joissa vahvistamme osallistujien korkeakouluvalmiuksia ja digitaitoja sekä paikkaamme mahdollisia osaamisvajeita. Näiden työpajojen avulla opiskelijoiden on helpompi löytää oma paikkansa ja tuntee itsensä arvostetuiksi. Tavoitteenamme on vahvistaa Itä-Suomen korkeakoulujen vetovoimaa ja pitovoimaa, jotta opiskelijat pysyisivät opinnoissaan ja kiinnittyisivät korkeakoulu yhteisöön sekä alueen työelämään.

Haluamme myös tarjota työelämässä oleville romaneille ja maahanmuuttaneille mahdollisuuden vahvistaa osaamistaan, nostaa koulutustasoaan ja edistää urakehitystään. Tämän saavuttamiseksi parannamme jatkuvan oppimisen saavutettavuutta ja räätälöimme palveluja yhteistyössä työelämän kanssa. Näin edesautamme mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen, joka tukee ihmisten hyvinvointia ja itseluottamusta.

Hakevaa toimintaa ja valmennuspajoja

Diakonia-ammattikorkeakoulu, Savonia ja Itä-Suomen yliopisto ovat keskittyneet erityisesti hakevaan toimintaan, jossa hankkeen toimijat menevät kohtaamaan kohderyhmät heidän omiin ympäristöihinsä. Romaneja on tavattu Mikkelissä, Kuopiossa, Iisalmessa ja Varkaudessa, ja toiminta laajenee Joensuuhun ja Savonlinnaan. Näissä kohtaamisissa keskustelemme muun muassa opintojen aikaisesta taloudellisesta toimeentulosta, opiskelumahdollisuuksista ja koulutuspolkujen moninaisuudesta. Tapaamisissa on tullut ilmi, että monet tutkinnot ja ammattialat ovat osallistujille tuntemattomia, mutta kiinnostus ja motivaatio koulutusta kohtaan on korkealla. Kohtaamisia leimaa lämmin ilmapiiri, jossa jokaisen ääni tulee kuulluksi.

Diakonia-ammattikorkeakoulun järjestämässä valmennuspajoissa keskitymme auttamaan osallistujia ymmärtämään erilaisia reittejä korkeakoulutukseen ja löytämään itselleen sopivimmat polut. Pajojen aiheita ovat muun muassa opintojen suunnittelu, taloudellisten asioiden järjestäminen ja omien vahvuuksien tunnistaminen. Tavoitteena on, että jokainen osanottaja löytää oman suuntansa ja rohkaistuu tavoittelemaan unelmiaan. Tilanteissa on ollut rento ja kannustava ilmapiiri, ja osallistujat ovat kokeneet tullessaan kuulluksi ja nähdyiksi, mikä luo toivoa ja uskoa omiin mahdollisuuksiin.

Romaniopiskelijat korkeakoulujen arjessa

Monikulttuuriset opintopolut -hankkeen pitkän aikavälin päämääränä on, että romaniopiskelijat olisivat tavallinen näky Itä-Suomen korkeakouluissa. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää muutoksia niin korkeakoulujen toiminnassa kuin romaniväestön asenteissa. Romaniväestön osalta on tärkeää kertoa voimavaraistavia muutostarinoita, jotka eroavat vuosisataisista syrjinnän ja ulkopuolisuuden kokemuksista. Korkeakoulujen vastuulla on puolestaan edistää yhdenvertaisuutta ja mahdollisuuksien tasa-arvoa sekä ehkäistä syrjäytymistä. Yhdessä voidaan rakentaa siltoja, jotka vievät kohti tosiasiallista yhdenvertaisuutta.

Romaniopiskelijat voivat omalta osaltaan vastata yhteiskunnan tarpeisiin ja työntekijäpulaan, ja heillä on merkittävä potentiaali rikastuttaa oppimisyhteisöjä kulttuurien moninaisuudella. Pääkaupunkiseudulla romaniopiskelijoiden määrä on lisääntynyt useiden hankkeiden myötä, ja samaa ilmiötä toivotaan Itä-Suomeen. Hankkeessa vaikutamme itäsuomalaisen romaniväestön asenteisiin korkeakoulutusta kohtaan ja Itä-Suomen korkeakoulujen toimintamalleihin henkilöstökoulutusten ja erilaisten työpajojen kautta.

Korkeakoulujen henkilöstölle romaniopiskelijat ovat vielä uusi ilmiö, siksi järjestämme koulutuksia, joissa syvennymme romanien identiteettiin ja heidän tarpeisiinsa korkeakoulussa. Lisäksi pyrimme vaikuttamaan viestintään, jotta romanit näkyisivät paremmin korkeakoulujen arjessa. Näin kehitämme yhteisöä, jossa jokainen voi tuntea olevansa luonnollinen osa korkeakoulua.

Korkeakouluopinnot osaksi arkea

Monikulttuuriset opintopolut -hankkeessa olemme jo lyhyessä ajassa onnistuneet tuomaan korkeakouluopinnot lähemmäksi romaniväestön arkea Itä-Suomessa. Saamamme palautteen mukaan korkeakouluun hakeutuminen ei enää tunnu ylitsepääsemättömältä vaihtoehdolta, ja opiskelu on noussut keskustelunaiheeksi arjen kahvipöytiin. Hankkeessa toivomme, että yhä useampi romani aloittaisi korkeakouluopinnot, kun oma elämäntilanne sen sallii. Korkeakouluopiskelu ei ole enää outo tai vieras asia, vaan se nähdään saavutettavana mahdollisuutena, jota kannattaa tavoitella. Tässä on kyse unelmien toteuttamisesta ja siitä, että jokaisella on oikeus menestyä.

Uskalla unelmoida ja tule rohkeasti mukaan!

Me Monikulttuuriset opintopolut -hankkeessa uskomme, että jokainen askel koulutuksen polulla on askel kohti parempaa tulevaisuutta. Rohkaisemme kaikkia tarttumaan tilaisuuteen, ottamaan askeleen kohti

unelmiaan ja liittymään mukaan matkalle kohti yhdenvertaisempaa ja monimuotoisempaa korkeakouluysteisöä.

Lisää tietoa löydät verkkosivuiltamme: <https://monikulttuurisetopintopolut.fi/>

Kirjoittajat

Tuovi Kokkonen
Projektipäällikkö, asiantuntija, TKI

Inga Angersaari
Asiantuntija, TKI

Monikulttuuriset opintopolut -hankkeen päätoteuttajana on Diakonia-ammattikorkeakoulu. Osatoteuttajina ovat Itä-Suomen yliopisto, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, Karelia-ammattikorkeakoulu ja Savonia-ammattikorkeakoulu. Hanketta rahoittaa Euroopan sosiaalirahasto plus Etelä-Savon ELY-keskuksen kautta. Hankkeen toiminta-aika on 1.10.2023–30.9.2026.

Kuvassa Monikulttuuriset opintopolut -hanketiimi Pieksämäellä 20.02.2024 (Kuva: Diak)

Hakevan toiminnan tilaisuus Varkauden Savoniassa 14.8.2024 (Kuvassa: vasemmalta Inga Angersaari DIAK, Tuovi Kokkonen DIAK, Milka Kumpu SAVONIA, Kuva: Heli Kaarniemi/UEF)

DIAK

 Karelia

SAVONIA

 UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

 XAMK

 Euroopan unionin
osarahoittama